

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 12.SINIF 1.DÖNEM 1.YAZILI SINAV SORU ÖRNEKLERİ

Soru 1)

Artık yoluma devam etmem olanaksızdı. Yaklaşarak seslendim. Gözlerini açarak donuk bakışlarla baktı ve yine kapadı. O zaman, hastalığın niteliğini anlamak isteyen bir merakla hem de başvurulacak tedbirleri düşünerek sorular sordum. Her soruma, gözlerini açarak karşılık veriyor ve söylemekten üşenerek karşılık vermeyi artık gerekli görmeyen bir yılgınlıkla yine gözlerini kapatıyordu.

Yukarıdaki parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

-
- A) Karşılaştırma
  - B) Tanımlama
  - C) Öyküleme
  - D) Betimleme
  - E) Örneklem

Soru 2)

Öyküleyici anlatımla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

-
- A) Olay, kişi, mekan, zaman ortak öğelerdir.
  - B) Sanat metinlerinin anlatımında kullanılır.
  - C) Sözcükler daha çok yan ve mecaz anlamda kullanılır.
  - D) Mutlaka bir olaya yer verilmelidir.
  - E) Anlatılanların kanıtlanma zorunluluğu vardır.

Soru 3)

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Bu parça Homeros'un Truva Savaşı'nı da konu alan İlyada adlı destanından alınmıştır.
- B) Uzun süre önce gittiğim ve çok etkilendiğim yerlerden birisi de Topkapı Sarayı'dır.
- C) Adalet Ağaoğlu'nun Bir Düğün Gecesi adlı eserini üniversite yıllarında okumuştum.
- D) Çanakkale Boğazı'na her hafta sonu tekne turları düzenleniyormuş.
- E) Karadeniz Yöresine ait bu türkülerin başlıca temaları doğa güzelliği ve aşktı.

Soru 4)

Küçük salonun kalın ve ağır perdeli geniş penceresinden dışarı muhteşem, parlak ve bir sulu boya levhası gibi görünüyordu. Saf ve mavi bir sema... Çiçekli ağaçlar... Cıvıldaayan kuşlar... Uyum gibi sessiz duran deniz... Karşı sahilde mor ve fark olunmaz sisler altındaki dağlar, korular, beyaz yalılar... Ve bütün bunların üzerinde, bir mitoloji rüyasının havai hakikati gibi uçan martı sürüleri!

Yukarıdaki parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Öyküleme
- B) Betimleme
- C) Tartışma
- D) Karşılaştırma
- E) Açıklama

Soru 5)

Tören saat 17( )30( ) da hükümet daireleri kapandıktan sonra başlayacaktır( ) Törene şehrin ileri gelenlerinden şunlar katılacaktır( ) vali ve belediye başkanı( )

Metinde ayraç içinde gösterilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilemez?

-
- A) Nokta
  - B) Üç nokta
  - C) Virgül
  - D) Kesme işareti
  - E) İki nokta

Soru 6)

Aşağıdakilerden hangisi psikolojik romanların özelliklerinden biri değildir?

- A) Eserler sanatçıların görüşlerini okuyucuya aktarmak ve halkı aydınlatmak için yazılmıştır.
- B) İnsan hayatı psikolojik yönüyle anlatılmıştır.
- C) Olay örgüsü, kişilerin ruh hâlini ve içsel çatışmasını yansıtmak için kurulmuştur.
- D) Psikolojik tahlil ve tasvirlerin ağırlıkta olduğu bir anlatım sergilenmiştir.
- E) Eserlerde özellikle bilinç akışı ve iç konuşma gibi teknikler kullanılmıştır.

Soru 7)

Vapur Doğu Akdeniz limanlarından birine yaklaştığı zaman ortalık kararmaya başlamıştı. Güneşin biraz evvel battığı, denizle bulutların birbirine karıştığı yerde katmer katmer turuncu yığınlar, bunun karşısında, Torosların üzerinde ise, karlı tepeleri saran ak tüller vardı. Vapur kısa, kalın bir şeydi. Kığı pek suya batmış, burnu pek havaya kalkmış gibi yürüyordu. Elli beş yaşındaki makine, kendisiyle aynı yaşta olan tekneyi, sıtmaya tutulmuş gibi zangır zangır titretiyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Öznel ifadelerle yer verilmiştir.
- B) İnsandan doğaya aktarım söz konusudur.
- C) Betimleyici ögeler kullanılmıştır.

- D) Terim anlamlı kelime vardır.
E) Karşıtlıklardan yararlanılmıştır.

Soru 8)

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Ablası, 2018( )2019 eğitim-öğretim yılında liseyi bitiriyor.
B) Moğolca da Türkçe gibi Ural( )Altay dil ailesine mensuptur.
C) İstanbul Üniversitesi Fen( )Edebiyat Fakültesine geçen yıl başlamıştı.
D) Türkçe( )İngilizce Sözlük'ünü gramer derslerinde fazlasıyla kullanırdı.
E) Uzun ince bir yoldayım( )Gidiyorum gündüz gece, dizelerini mırıldandı.

Soru 9)

Aşağıdakilerden hangisi Zemahşeri'nin Arapça öğrenmek isteyenler için kaynak niteliği taşıyan sözlük türündeki eseridir?

- A) Kamus-ı Türki
B) Lehce-i Osmani
C) Divanü Lügâti't-Türk
D) Mukaddimetü'l-Edeb
E) Muhâkemetü'l-Lugateyn

Soru 10)

Dil yaşayan bir varlık olduğundan kültürel, ekonomik ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak zaman içinde değişir. Bir dili konuşan milletler bazen ihtiyaçları doğrultusunda örneğin teknik alandaki gelişme sonucu üretilen ürünleri kullanmak zorunda kalır. Dilini, diğer dillerden üstün bir konuma getirmek isteyenler fen ve sosyal bilimlerde yeni değerler üretirler. Bu yolla dillerindeki olası bir değişimi engellerler. Aksi hâlde sözcük transferi ile başlayan dilde yabancılaşma zamanla o milletin ses yapısını etkiler ve daha sonra dilin bütün unsurlarını kapsar.

Bu parçada dilin tarihî süreç içerisindeki değişimini etkileyen unsurlardan hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Din kardeşliği
B) Coğrafi değişim
C) Siyasi gelişmeler
D) Lehçe farklılıkları
E) Bilim ve teknoloji

Soru 11)

(I) Gerçekte yalnız edebiyat değil, tüm sanatlar felsefeyle yoğrulmuştur. (II) Ne var ki onlardaki felsefe bizim “felsefe” adıyla bildiğimiz felsefe değildir. (III) Düşünen edebiyat başkadır, içine felsefe konmuş edebiyat başkadır. (IV) Edebiyatın felsefeyle donandığı gibi resim, müzik, heykeltıraş da felsefeyle donanmıştır. (V) Ancak genellikle resimdeki, müzikteki felsefeyi görmeyiz de edebiyattaki felsefeyi görürüz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

-
- A) I.
B) II.
C) III.
D) IV.
E) V.

Soru 12)

Dakikalar geçmiyordu ( ) gece yarısı sayılırdı. “Ah ( ) bu ne uzun gece ( )” diye düşündü. Havanın buz gibi etkisini iliklerinde duydu ( ) Kızağın bir köşesine sığınarak ısınmaya çalıştı ( )

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (,) (,) (!) (.) (.)
B) (,) (,) (.) (.) (.)
C) (,) (!) (.) (.) (.)
D) (;) (,) (!) (.) (...)
E) (;) (...) (!) (.) (.)

Soru 13)

Anlaşılan aklıma takılan bu düşünceleri daha uzun boylu düşünüp duracağım. Kendimi belirlemek için gerekli bu. Kendimden kaçmak istemiyorum artık. Kendimden kaçtığım zaman yenildim; uzaklarda, bomboş, yabancı olduğum yerlerde bozguna uğradım. Kuşku karmaşasının içine düştüm, kendimden uzaklaşmış olmanın korkusunu duydum.

Bu parçada aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Montaj
B) Diyalog
C) Anlatma

- D) Özetleme
- E) İç monolog

Soru 14)

Hayatı farklı şekilde algılayıp hissedenlerin üslubu da (I)orijinal (özgün) oluyor. Kalıplaşmış bir hayat görüşü, kişinin kendi mizacını öldüren (II)basamaklıp (özgünlüğü olmayan) bir ifade tarzını kabule zorluyor. Kendini (III)hür (özgür) hisseden sanatçı dile ruhunun bütün heyecan ve (IV)neşesini (sevincini) aktarabilir. Sait Faik bunun son (V)örneğidir (temsilcisidir).

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi, ayraç içinde verilen açıklamayla anlamca uyuşmamaktadır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

Soru 15)

Eğer öykülerim ilgi görmüşse nedeni süte su katmamış olmamdır.

Bu cümlede geçen “süte su katmamak” sözünün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Tutumunu sık sık değiştirmek.
- B) Hiçbir şeyin doğallığını bozmamak.
- C) Kendi çıkarlarını her şeyden üstün tutmak.
- D) Yakınlarından beklediği ilgi ve yardımı alamamak.
- E) Pek çok engel ve güçlük karşılıklı karşı karşıya olmak.

16) Aşağıda verilen cümlelerdeki koyu yazılmış sözcükleri anlamlarına göre sınıflandırınız. (Gerçek/Mecaz) (10 Puan)

- a. **Karanlıkta** önümüzü görmekte zorlanıyorduk.
(.....)
- b. **Paslanan** kapıyı açmak için uzun süre uğraştık.
(.....)
- c. Bu dağın **eteğinde** kar hiç eksik olmaz.
(.....)
- d. Arabanın camlarını nemli bir bezle **sildi**.
(.....)
- e. Ona hediye alman çok **ince** bir davranıştı.
(.....)

17) Aşağıda verilen cümlelerde yazım yanlış olan kelimelerin doğrusunu parantez içine yazınız. (5x2=10 Puan)

a) Kipriklerini boyadığı için annesi ona kızdı. (.....)

b) 1995'deki olay hâlâ hafızalarda. (.....)

c) Geç gelerek yine yaptı yapacağını! (.....)

d) Okul sözlük alımı için TDK'na başvurmuş. (.....)

e) İstiklal Marşı 12 mart 1921'de kabul edildi. (.....)

18) Aşağıdakilerden hangisi Kitab-ı Dede Korkut'a ait bir özellik değildir?(E)

A) Destandan halk hikâyesine geçiş dönemi ürünüdür.

B) Nazım ve nesir karışık yazılmıştır.

C) Oğuz boylarının gelenek ve göreneklerini, savaşlarını anlatır.

D) On iki hikâyeden oluşan bir eserdir.

E) Dede Korkut tarafından yazılmıştır

19) Aşağıdakilerden hangisi "Divan-ı Lugati't – Türk" adlı eserin özelliklerinden biri değildir?

A) Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazılmıştır.

B) Ansiklopedik bir sözlüktür.

C) Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılmıştır.

D) Uygur alfabesi hakkında bilgiler verir.

E) Türk kültürü ve yaşayışına dair bilgiler içerir.

20) Türkçenin ilk gramer kitabı olarak kabul edilir. Kitapta Türk lehçeleri hakkında da bilgiler vardır. Eser, Araplara Türkçeyi öğretmek için yazılmıştır.

Yukarıda sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?(E)

A) Muhakemet-ül Lügateyn

B) Kutadgu Bilig

C) Divan-ı Hikmet

D) Atabetül Hakayık

E) Divan-u Lügati't Türk

CEVAPLAR:

1. C 2.E 3. E 4.B 5.B 6. A 7.E 8.E 9.D 10.E 11.A 12. A 13.E 14. E 15.B 16.a.G b.G
c. M d.G e.M 17.a.kirpik b.halâ c.yaptı d.TDK'ya e.Mart 18. E 19. D 20.E